

Mérmestől levélkét és nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
(helyben házhoz hordva, vagy
vidékre postán küldve):
Egy évre 3 Ft — kr
Félévre 2 —
Negyedévre 1 —
Külföldre egy évre 20 frank.

Égzen ma is kr. a kapható
a kaphatóval a Gross Grun-
stáv lottóköltségváltóján

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közmívelődési és szépirodalmi lap.

Hirdetések felvétele a kiad-
óval való

Hirdetési díja:

4 határozatig mindenkor vagy
annak helyé 6 kr. Nagyból és
közönségi hirdetéseknek külön-
ben. Minden egyes hirdeté-
mény után még külön 30 kr.
nyilatkoztató költsége van 10 kr.

Hirdetés és Nyilatkoztató
előre fizetendő.

Megjelenik hetenként háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Főszerkesztő:

Dⁿ WEISZ IGNÁCZ

igazg.

Szerkesztési iroda:

Brassó, Lőpálya 10. szám alatt.
A lapnak minden részlete illetékesnek átfordítandó.
Kézírtok vissza nem adandók

Feladó szerkesztő:

Dⁿ FISCHER ÁKOS

igazg.

Az erdélyi rómanok.

IV.

A magyar nemzet vezérferfiát, épügy mint a románok vezérferfiát, teljes tudatával kell hogy bírjanak annak, hogy valaminet a magyarságot, úgy a románokat is egy nagy közös ellenség fenyegeti — Oroszország, a mely, ha egyszer rá teheti kezét hazánkra, egy kevéssé fogja kiemelni a román mint a magyart és a szász.

Távol áll tőlünk annak még csak a feltevése is, hogy Oroszország itt valahol dominálhasson, de tény az, hogy már csak ezen közös ellenség létezése is arra kell hogy ösztönöljen, hogy egymással békében élni igyekezzünk mi, kik anyai évszázadon át együtt bekényszerültünk.

A békés együttélést ez idő szerint csak az teszi lehetetlenné, hogy a magyar nemzet épügy mint a román nemzetiségtől attól tart, hogy egyik a másikat elnyomni fogja és hogy emellett jövőjének biztosítását egyik és a másik is abban véli feltehetően, ha egyik a másikat magának beelőzi.

Az egymással való olvadás, hogy békés után még nem történhetik, az minden köztelen felől áll, mert nekünk, már csak a magyarnak és a románoknak nemzetiséghez való szívós ragaszkodása is örökké utatban fog állni, erőszakos után pedig ugyan-

csak lehetetlen, mert az erőszakos beolvadásnak úgy az egyik, mint a másik utolsó csepp végig ellentállana.

Mihelyt tehát a magyar nemzet épügy mint a román felhagy azzal a törekvéssel, hogy jobban mondva azon felhagy, hogy egyik a másikat magának beelőztessen, nemzetiségtől megfosztani akarja, — mihelyt a magyar és a román egymáshoz nemzeti-
ségét kölcsönösen respektálni hajlandó lesz, könnyen lesz megtalálható a mód, mely a békés együttélést lehetővé teszi.

A kérdés azonban az, hogy vajon fel tud-e hagyni ezen törekvéssel egyik a másik is?

Mi azt hisszük, hogy nem!

A nemzetek története azt tanítja, hogy minden nemzet csak úgy tudta magának hazáját biztosítani, ha nyelvét uralomra emelte az államban, mert tény az, hogy „nyelvében él a nemzet.”

Ezen törekvés vezet és kell hogy vezessen minden nemzetet ez idő szerint, és addig, míg on teltetnek is tisztulhat nézetek nem lesznek és innen van, hogy míg a magyar lét-feltételt látja abban, hogy a magyar nyelvet állami nyelvévé tegye, a román nemzetisége abban, hogy saját nyelvét nem engedik az államban — állami nyelvévé tenni, ugyancsak jövőjét, nemzetiségét látja veszélyeztetve.

És mert a mostani nemzeteknek

ez a feladása, ezért tartjuk lehetetlenné, hogy a magyar és a román nemzet közötti ezen harc békésen oldható legyen.

Mi még el tudnók képzelni azt, hogy a magyar nemzet, tekintettel lovagiaságára, türelmeségére, — tekintettel arra, hogy a román nép évszázadok óta el hazánkban, és tekintettel arra, hogy itt a szomszédságban román állam is lévén, a román nyelv teljes elnyomása hazánkban már azért is lehetetlen, — teljes egyenjogúságot engedne a román nyelvnek és azt úgyzólván egyrangú jelentéket ki az állam nyelvvel: a magyarral, — sőt azt is el képhetőznék, hogy ugyanazt a német nyelvvel is megtenné, és hogy ekkor a törvényhozás, törvénykezés és közgazdasági nyelve magyarral, román és német lenne, vajon akkor megvolnának a románok nyugtatva?

Mi azt hisszük, hogy ez nemcsak a német elemet, de a románokat is teljesen nyugtatná.

De a kérdés az, hogy meddig? A nemzeti egység utáni törekvése a nemzeteknek — azt tanítja a történelem — csak rövid időre nyugtatja meg román testvéreinket és ha a hatalom által való megoldása a kérdésnek tán el is volna napvala, sokkal vehemenssebbül törne magának utat később, arról nem is szólva, hogy minő sürdölések és egyenlenségek

fejlődnének ki abból, hogy egyik nyelv a másik fölött túlsúlyra jutni igyekeznék, hogy mindegyik nyelv magának minél több híveket szerezni iparkodnék.

A magyar állam ma existenciális kérdésnek tekintti és kell hogy tekintse azt, hogy a magyar nyelv legyen az állam nyelve és hogy ezen ország „Magyarország” legyen, melyben a magyar elem dominál: a románok és a többi nemzetiségek saját nyelvüket alkalomra uralomra juttatni, mert akkor ezen haza nem lenne „Magyarország”, hanem egy föderatív állam, mely minden egyes nemzetiség rá üthetné bolyogát.

Ilyen két törekvés, hogy békésen kiegyenlített lenne a 19-ik században uralkodó fogalmak és feladatok mellett, nem is képzelhető — és ezért veszi kezdetét most már az igazítás, mely közgazdasági észleltet.

Róman testvéreink úgy azt hiszik, hogy a magyar állam oly gyengye, és a kultúrájának olyán, hogy eljöttnek látják az időt, nyíltan fellépni, öntudatos és erőltatott törekvésekkel, mert most ezektől érhetnek, vagy lépéssel előbbre mehetnek törekvésekben és nemzetiségtől is előbbre vihetik: vagy oly erősen tartják a magyar nemzetiség után időben kifejtett tevékenységét fogva, hogy félnek, miszerint megerősödésük gyengüléstől és törekvéseik meg-

TÁRCZA.

A hajléktalanok közt.

Ira Szalay.
(Folyt. és vége)

Összed volt a szobában. A gázlámpa megvilágította az agyaktól, melyeken a nyomorultak aludtak. Alig volt nyitva az a mármint nyitva aludtak. Nem érte meg a csendet más, nyitva aludtak. Nem érte meg a csendet más, csak a leváltat kocsikok felhatalmazásuk és néha egy-egy szobájuk.

Ugyan mit álmodhattak az a szerencsétlen szobájuk?

Zajra ébredtem. Eleinte nem tudtam megmagyarázni a dolog, mert azt hittem, hogy elhagyott vagyok, csendben szobában. Már ki akartam az ajtóból ugrani, hogy elszárm a menyitől, a ki szobámba tolatkodott, akkor nyugodt csendesen az ajtó, a vasbárdok ropog-
ni kezdtek, tekintetem a körtöm felé emberekre esett és eszembe jutott, hogy hol vagyok.

A gáz lámpa csillagok között. Fénye megvilágította az ajtó, melyek között fel-
vő ronggait. Itt egy ajtóhoz volt kapu, amely egy bizonytalan szűk, ronggok kábel felett az egy szűk. Lassanként a többieket is föl-
vőre a zaj, a lármák és szemeim dörzselte, álmos, tála tekintettel néztem szűk.

Pedig nem kellett volna azon eszdeli kórház hogy lármák volt a szobák. Gondolatban volna meg tegnap, mikor beléptem a hajléktalanok menedékhelybe, hogy az aj-
zakait ki, ezeket közt az eldőltek emberek között nem tölthettem el csomóban, nyugod-
tan. Hamar észreveszték ezek az ember-
tőlük, hogy melyikük hányzor és mily-
bűnök volt beárra és ha meghagyassuk
egymásra, elsőkorai egymás bűnök olyan
pontosan, olyan apróképpen, hogy semmiféle
jegykönyv sem nyúlhihielisebb adatokat.
És ezek az emberek, a kik életük legtöbb idejét
a börtönökben töltötték, a kik nem ismerik a
börtönök és a hány hányzat garancit a leg-
nagyobb gonoszoktól is elkövetik, ezek az
emberek hajléktalanok, ha a maguk fejükre
eszméikre volt bűnök, szemek vérben fo-
rognak, kist rágalmaznak és úgy vedik — a
beeslett.

A mellettük tévő hűfőhöz egy ódászati
horzom:

— Mi baj? Ki lármák? Hát még aludni
nem hagyják az embert? Bizonyosan az a
hiszem Prokóp vezerszék ismét. De majd
kibajkálj együgyűt és akkor mehet a vá-
rosra: aludni. Hol van a felügyelő? An-
nak is jobb volna, ha ide vigyázná és rend-
őrködni látná.

Az őreg, mitán elvileg történetek, fel-
fűtéllyal. Az átéléses sorok tekintetű, a
hol két ember csatálkodott egymással. Az

egyik csakugyan a főszem Prokóp volt. Ott
állott a kályha mellett, a sorokba szorítva.
Szakállja és haja összekuszálva, inge szét-
szorítva, hogy kilátszott napfény, barna mel-
lő, jobb lába előre vetve, mintha vízre na,
hogy senki el ne mondhatná helyét. Kezét
okkora szorította és vadul tekintett a kör-
lőtte állókra.

Előtte egy csigány legények ugrod-
zott, lázáról, hogy torkon szorított ragadni,
agyon akarná csapni az őreg Prokópot, de
nem tudta, nem mert megenni. Vékony, al-
pító hangon kiáltott:
— Te vedd el, látam! Adt vissza azt
a harmadik krajczár, a mint ráköszönt a
kivétel. Te rablógatók, azt akorod, hogy
ismét becsúsznak? Nem volt elég az a két
é, a mit Vácson nélt ki a zsidó miatt. Tu-
dod, az a pupos kis zsidó.

Azt vártam, hogy az őreg Prokóp ráte-
hessen a legényekre és vérszere várt. Nem
tudottál látni, mit egy ember, nem
tudtál látni, hogy ezre több és mind-
egy fegyverrel több csoportosulnak köré.
Még csak nem is szölet, hogy megérde-
mát a legények szemrehányással ellen.

Tetszett nekem ez az ember. O volt az
erő, a hatalom, a ki nem bírta a védelmet,
a grúnd; pedig okkora együgyűen csap-
va a másiraig küldte volna az ügy-
legényt, a ki egyre panaszkodott és felsor-
Prokóp összes gonoszait.

Egy csupasz arcú, bevert ember, ta-
lan — mit vártam? Kezdt beszélni:

— Mit lármának? Hát hajléktalan a
beesett embernek. Itt az a főszem, látom,
hát majon le valaki a felügyelő. Pál kell
é, hírnai, csigány rendet. Csak nem hallgat-
gyok: ejjen át és azt lármát, csak nem
virantunk harmadik krajczár miatt egész
reggelig!

— A muskulusnak igaz van! — ki-
abáltuk már mindnyájan a felvart ember-
ke. Le kell menni a felügyelőre, Peták, te is-
mered, te legjobban, mert te lármát és őt
minden éjszakánál itt töltöd, kirde, ha a
rendőrség úgy, Peták, menj le!

Bata rögtön-kísérte és azavatt és Pa-
ták, egy huszontöt-huszonegy éves, hár-
hárhóna tő, legény lenne a felügyelőre. A
vastag talaj, ideálisan papusok, a minőket
a hajléktalanok menedékhelyében minden ember
kap, egyhangú kopogással verődtek a lé-
pődők. A durva, mértékletesen magán-
tervet, a vége lélegeti és vége süpörte az
óta, a merre ment. A hajléktalan emberek
elhagyták, a zaj megszűnt és figyelemmel
kísérték Peták minden lépését. A kis ajtó
egy kőszögűl összpontosított a meg-
hallatott, a mint Peták felé fordult a lé-
pődők.

Megkérdeztem az öregedőket hála a lár-
mák és miért veszekednek? Az őreg co-
dalozva nevelt rem:

híusítására vezethet és ezért már most zavart akarnak okozni államéletünk belső fejlődésében; tény azonban az, hogy most a legrosszabb időt választották, mert fellépésük a kórosakat, de nem csak elmérgesítheti és a belbékét zavarhatja.

Ez esze, a belbéké mozgávarása, állami megörösdésünk veszélyeztetése, a kórosokhoz ellenzenével államunk és nemzetünk ellen való rendszeres felkeltése és szítása; és különösen az, hogy a román nép a magyar nép ellen, tehát testvér testvér ellen izgatgat fel, ezek azok, a mik mintek leginkább nyugtalanítanak és a mit a legnagyobb mértékben sajnálunk.

Az lehet, hogy a lét vagy nem lét kérdése csak fegyverekkel fog eldönteni valaha itt a magyar és román között és az is lehet, hogy ez soha be ne következne, de ha bekövetkezik, minek ma hazánkat — a mely a románok hazája is — a külföld népei és államai előtt becsmérelni, bepanaszolni és lefáztani, és minek ma már a román nép, mely testvére itt a hazában a magyar, a magyar nép ellen izgatni és a talajt a véres testvérháborúra előkészíteni?

Hát ha egyszer fegyveres eldöntésre kerül a sor, nem fog-e az előkészített és fokozott gyűlölet nélkül is elég ártatlan vér hiába és ok nélkül folyni? és nem lesz-e onnan haza ugys elég sájtva és tönkretéve?

Ha pedig — mit adjon az ég! — soha sem kerül kőszótkunk véres összetűzközése, polgárháborúra a dolgot és meg fogják találni a békés együttélésre a további módokat, minek elvont és nagyra növelni a gyűlölet magyart kell testvérmennő közt, a mely évszázadokon át együtt élte és együtt élt valin hívattva, a mig csak válsághalmi meg nem semmisül.

A 19-ik század vége felé közeledik, egy új századnak és új törekvéseknek, új felfogásoknak megyünk előle!

Szakítsunk végre a múlt századok azon meggróztól, elég vést hó-

zott felfogásával, mely a testvérmenneliségek közötti békét csak gyűlölkösz tudta megvalósítani. Hirdessük a nemzetiségek közötti a testvériséget szent tanát és osszassunk el minden ellentétet békével és szeretettel, nem pedig ördöklő fegyverekkel.

Dr. W. I.

Az országházból.

A képviselőház május 31-én rövid ülést tartott, melyen Csáky Albin gróf vallás- és közoktatásiügyi miniszter bejelentette a József-megyei helyiségeknek kibővítésére vonatkozó javaslatot. Matsuka Péter és Nedecky János előadók pedig a gyermekek vallásáról és a zsidó vallás receptziójáról szóló törvényjavaslatokra vonatkozó jelentéseket.

A valuta javaslat tárgyalását, Wekerle Sándor dr. pénzügyminiszter távollétére való tekintettel, Apányi Albin gróf elhalasztani írtta. Csáky gr. kultuszminiszter a kormány nevében a halasztást-hoz hozzájárult, ámbarát a tárgyalás megtartásának semmi különös akadályát nem látja. Eötvös Károly és Madarász József elnapirad-válása bevonatát az adott politikai helyzetet is, a melyekről vonatkozóan azonban Csáky gr. és Szilágyi Dávid miniszter megadták a kellő felvilágosítást. A ház a javaslatot tárgyalását Wekerle miniszternekol házaérkezéseig elhalasztotta.

Az ülés végén Pázmány Dönes in terpellált az erdélyesek által izgatások tárgyában. Hieronymi és Szilágyi belső felvilágosításra foglalt vállalkozást a ház egyhangúlag tudomásul vette.

Értesítés.

Az E. M. K. E. brassói-megyei főköválastrányú t. tagjához.

Főköválastrányunk július 16-án tartott ülésében június hó 17-én rendezett közgyűlés tartását határozta el, a mely az „ügyrend” 22 §-a szerint csak esedékes tagsági kötelezettségek elvégzését követően, alaphoz és rendes tag gyakorlati jogokat, tehát részt akar a fűk, akár az önálló választmány, akár pedig a központ választmányi és közgyűlésén, fordulhat az egyesüléssel indíványának, vagy tagokat megjelölve bármely kérvénnyel, választást és választóit a jog gyakorlásához a hátralelknek legalább 8 nappal azelőtt gyűlés előtt befejezése szükséges. E pont az önök és pontárosok részéről szigorúan figyelembe tartandó; tiszteltelt értesítsem.

Am, az épülő háza peremén láttak közt községükre meghoztuk.

— Alha, itt van már! — monda bosszús és vés szomszéd. — Meglátja milyen csodát lát mindjárt.

A kis szepő, a kinek pénzétőlőltek, a felgyűlést elő találta.

— Lejér ur, kérem szépen, tegnap el-feljegyeztem magának azt a pénzemet, a vánsokom alá tettem. Ez Prokop klopja onnan. Alkot értemet fel, mikor a vánsokom alát követorázt. Azt mondja, nem vette el, pedig én láttam, jól láttam.

A felgyűléző Prokophoz ment, a ki még mindig ott állott a sarkonban, modulálván, szótlanul.

— Prokop add az ennék a gyermeknek a pénzt. Ne ellenkezzél, mert becsuknak és három hónapig be nem eresztelik ide.

Prokop nem felott. Csak gyönyörűen nézett a felgyűléző.

— Add vissza a pénzt! Feljeli, te vedd el!

Csend volt a szobában. Mindkét félről gyűlésem várta, mit felel az erős Prokop. De Prokop nem felelt.

Hastalan volt minden nézés, az emberek rábeszélése kába vesztett, Prokop néma maradt.

— Fogjátok le! ki kell kutatni! Nyissátok ki a szűrt!

főköválastrányunk tagjai, hogy az egy-let szavalt az 1890. évi végző esedékes nyugtakli június 18-án napjában a hátralelkos tagokhoz kiküldeni a kérem, szavazkodni nyugtakli kiváltással állvalat kötelezettségeknek elvégzését és alap-szabályoknál körülírt jogokkal megszerezni, egyuttal az E. M. K. E. hazafias szent elöljött elölségini.

A tagsági díjak felvezetékli június hó 9-én délután 1 óra között lakosom is (Bologna, kut utca 1. sz.) a napoként 12-2 óráig, vagy a délutáni időben 3-5 óráig a „Brassó Elő- Társak és Önszögző Szövetkezet” hivatalos helyiségében (Weisz Mihály-utca, 14. sz. a.)

Brassó, 1894. június 2.

József Mihály
fővárosi pénztáros.

Tanügyi lapszemle.

A „Középiskola” általánosom elterjedt, jeles tanügyi lap. Itolaki számú is igen érdekes tartalommal jelent meg. Az aktualis tanügyi kérdésekről közt igen fontos, figyelemreméltó cikkek közöl. Az egyik: „Nyolcz” vagy kilencz osztályu legyen-e az új középiskola? „eziműt Kulcer Dániel és Gyakorlati elöljött volt érvelések bontásait be, hogy középiskolákban a terbe veti kilenczedik osztály felállítását nem szükséges; nem kívánja azt meg a középiskolák feladata sem. Pedagógiai szempontból pedig határozottan elítéli: a mennyiben ide előtt elvonnak a gyermekek a család köréből; a gyermek-neveléshez több tényező; a tanított és szülők keze alól. Ne tudnánk meg a fiatal ember elvéget, ne találjunk hátra tanu-mányok elöljött, egy évvel — mondja ekkör — mert azt az évet az előtti ráboljak el.

Teljesen osztjuk ekkörí nézetét a mi meggyőződésünk is, az hogy a helyes termek főleg a középiskolai oktatás körében, nem pedig a kilenczedik elől.

Az országos középiskolai, mint reform (felvitás) című cikkében elől azon érteztől ad kifejezt és egész helyesen, vajha alkalom nyújtának, mindazon reform-tervezésekről, melyek a középiskolák illeték, a tanároknak is hozzászólást; azokat tanácskozással tárgyalva tenni.

Emlésk az a tantervjavaslat; növelni kötelezettséget, így aztán a reform a magyar tantervjavaslat alkotmányosságának megállapítására való.

A „Nemzeti Iskola” politikai tanügyi lap 6. évi 22. száma szintén egészen érdekes tartalommal jelent meg. Lapunk

Több se kellett, a veszedelm természet emberek megfogadták a szét és egyszerű nyelven robuszt a halgatás emberre. Iratott küldem közelebből Prokop védeke azt, mint csak tudta, elhatározta hátat csak egy kopogtat a kanyar útjánál és mindnyájan oda siettek a sarkokba, hogy lássák a pompás mulatós.

Prokop előtt, Hatalmás testő végeztet telen, pedig a kilyha szénbe dobt és meanton előlrotta a vég, Legyűléző valódi évezetelt tapogatták, hol van a harmincz krajczár előjele, Kettő megparagda onto állkapcsát és bunta felvett. Prokop a fogott csikorgatta, de vége is engedni volt kénytelen.

Prokop nagyra félt dühölni, a szája kinyitott és két hatos buolt ki bolos.

Egy hatos legyűléző a gumoszer.

Prokop leritott a felgyűlézőhöz. A szobá-jak még is jól elhatározású beszéltek arról a dolgról, aztán elől az egyik is, a másik is, felvett volt az eszt.

Csak az az szomszédok, a hófényt egy társat előlrotta a dolgot. Még jóval később hallottam, a mint alkalom normogta.

— A gumbser! a gumbser!

szék körében nem enged, hogy jelen szám mal kővetően foglalkozzunk. Csak a vesztérekent említtük, mely az Az ólák kéreke-rol szót a melyben ekkörí igen figyelemre méltón fogjett, hogy az ólák kérekele belügyminiszteri rendletekkel megoldani nem lehet. E betegsg igrzi doktora maga a vallás- és közoktatásiügyi miniszter. Ki az idegen szavak immol iskolákban! A tanító kőpőst és szent iskolán vevge az ólák a kéreke. És adjon diplomát a tanítóknak.

Nekünk is az a meggyőződésünk, hogy az állami tanítóképzés nemcsak művelt, teljesen képzett tanítók keltetése, hanem a nemzetiségi iskolákat, de hazafias is eszméit, a nemzetiségi iskolák leendő tanítóiak számára nyújtandó iskolaik aztán maglástanok nemzetiségi iskoláik szellemén.

R

Román dolgok.

A vasárnapi „Gazeta” a Memorandum-úrú történetekben közzétette íja: „Teljes világgazsá lon!”

Ma senki sem kátelekedhet, hogy mi ekkör van a kormányon lévő magyaroknak a Memorandum-pérel. A kolozsvári esküdtök kimondották ítéletüket. A kormányt közhírdetve az ítéletet. Ítéletükben kikötik, hogy a románok a kőkötő egyhangúlag, Gyűlést az egyelőt és ellenségeskedés szellemé, melyet a magyar lap szüntelen torjotestnek, a halalis ellenséges a román nyelvnek és nemzetiségnek. A veszett magyarvág dühö az 6 bírályainak előtárán a román új 14 előlétekel személyes szabadságát földoldta. büntetések, nyilvántartás és ily büntetés törvény, a mely a barbár és szót századokk juttatja eszünkbe. Mint egynek elölte őket, de nem ítélték el mint románokat, mert a román nemzet öntudatát nem lehet abba megsemmisíteni, a ki azt kélebből őrzi, és a népek kineve, magat az diót meg népek elölte egyetlen világi ítéletnek sem lehet megpótolni. A román nép és ennek jövője felé a vége, az a fogak itótti, melyeket a népek istene vezérel és ezt a végeztet nem lehet elölteitni vagy a kolozsvári esküdtök ítéletével megváltoztatni. Ellenkezőleg azon illúzióss és elayomásokból, melyeket az a nemzetiségnek, his férfiai szenvednek, fog kikéni sokat megperzselé nemotkut valódi szabadság.

Mert meg van írva a népek törvényében, miszerint csak szenvedéseken, áldozatokon áll haladva, lesznek a népek melletk a szabadságig; csak fekeheleken forrásigalag harcolva vágyák és önjátskért, érteik el a magasztos célt, melyről az nyak ábrándoznak, midőn gyermekeikkel ringatják. Legyűléző azért érvel és rendeltetése. A miként veszett dühöl fenyegető új illúziósségek szemben kettős kötelezettségként szent jogaink felett ördöni, hogy egyik legyek érelem és gondolatban, mind a román nyelv és nemzetiségikről van szó.

Az a tény, hogy a kolozsvári, ebben a cikkben egy szavazat sincsenek a tanácsban a vasárnapi „Gazeta” olvasói, hogy 4-ten lettek Ratú és társai 14-en elölte és 4-en teljesen felmentve, de hozzá az állam ügyész vádirattát és abból majd csak eligazodnak a t. olvasók is.

Azoktól Redont!

Közzétárolt írták a „Gazeta”-nak ezt a cifra levelet:

Consumatum est! „Fesidit meg” ki-álították a farizeusok és irástudók, nemzetünk ellenségét és feketé öhlajtkat botult.

A Fel 6 órákor hagyttam el az „Átköztö Redont” („Reduta blástet”). Az önkény és felgyűlölet tele szájjal kiáltott: „Ejlen!” A román nép életképeségének öntudata, a mely felett a súlyos percekben a nemzet szent geniusa lebegett, új bátorságot, új reményt öntött szíveinkbe! Ezúttal leírja, hogy hogyan vonultak az átköztö Redontól az Ung-

Nyílttér.

(Az ezen sorok alatt megjelölt közlöményekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Hannberg G. (sz. kir. udvari szállító szolgálatra, a privátmegrendelők lakására közvetlenül szállít: fekete, fehér és színes szalagmunkák, műanyagok, 45 és 12 ft-ig nagy postabíró és különösen színes, csúszós, kockázatos és miniatűrűk, damaszt, stb. (mintegy 240 különféle minta) és 2000 különböző szín- és szálalattal). Munkát postafordulóra küldünk. Színezett, színezett levelekre 10 kor és levelezőlapokra 5 kor bérlet ragasztandó.

Lap-tulajdonos:

Dr. FISCHER AKOS.

Kiadó: A „Brassói” nyomdája.

Filigrán-munkák.

Tisztelettel juttatunk szíves közödményre, hogy Brassóban csak rövid időre tanfolyamot nyitok

Filigrán (sodronym) munkákban

s. a. t. b. ügyesek ezen munkák megvalósítására tanfolyamjomban. Kapu utca 67. sz. a. (földszint jobbról) tisztelettel meghívom:

Tanfolyai az egész tanfolyamra 1 frt 50 kr., s a felvételek naposként eszközölhetők.

Tisztelettel

Kurtz Lajos (Bécsből).

Fel Amerikába!

7-8 nap alatt

Canada és az Egyesült Államok

Menetjegy a gyorshajókhoz

a Cunard vonalon

80 frt helyett csak 40 forint.

Küzebbi felvilágosítások és prospectusok kaphatók ingyen az egyedi szabaddalmozgást fővállalkozónál:

KARLSBERG és TÁRSA

Rotterdam, Maastricht 20.

Minden ember kap a canadi kormánytól 250 hold szabad területet.

Képviselet mindenütt keresztetnek.

HIRDETÉSEK

felvételnék

a kiadóhivatalban

KIMUTATÁS

a „Brassói Első Takarékos és Öngyelőző Szövetkezet”

1894. május havi forgalmáról.

BEVÉTEL.	forint és	KIADÁS.	forint és
Ajándék-pénztárral 1894. apr. 1-én	74000	Költségek	43009 80
Beírás díjából	1275	Takarék-letételek	1321 —
Költségek utáni kamatokból	962 18	Heti betétek kamatai	1 19
Felv. után kifiz. betétek után 2/10	742	Összes felvétel után	7680 —
Intézet díjából	958	Pályázati díjak	7003 23
Stomatológusok díjából	17 35	Pályázati díjak	1500 —
Részekért	435	Visszatérítendő kamatok	39 77
Visszatérítendő számlán	10968	Állami díjazások	141 06
Össz. Magy. B. Cseque-számláján	6980	Utazási költségek	82 —
Pályázati díjak	2200	Visszatérítendő 1894. márcs. 31-én	559 48
Takarék-letételek	4000 97		
Heti betételek	848 37		
Beutazási költség számlán	0 —		
Összesen	61844 70	Összesen	81015 87

Kelt Brassóban, 1894. május hó 31-én

Piblinger Ede,
penztáros.Leitinger József,
vezérigazgató.Józsa Mihály,
titkár.

Borszéki Borviz!

A szénsavas ásványvizek királya!

Kitűnő élvezeti és gyógyvíz, mely a budapesti, bécsi, triezsi és párisi kiállításokon ezüst, arany érméket és elismerő okiratokat nyert.

Legzárdaabb szabad és féligközt szénas tartalmánál fogva eddig az egyedüli, mely az egyetlen alatt is átszállítható, a nélkül, hogy akár erejében, vagy az üdéséigben változat szedne.

Mint gyógyvíz, igen jó hatással alkalmazhatik: vérszegénység, idegbántalmaknál, emésztési zavaroknál s általában a belsejre összes bántalmaknál.

Mint oldó ital, tisztá, kellemes ízű, pezsgő borviz, tisztá, vagy borral és szőlőpárral vegyítve pártalanul áll.

Alulról főlalatt helybeli korráiban ezen kitűnő, hazai víz úgy „Bó”, mint „Kossuth”-kúri forrásából, nagyban és kicsinyben, mindig friss bőlésben, juttatás szabott áron kapható; megjegyezvén, hogy az a korráinkban található csiszozott palackok hamisítatlan tartalmáért vállalunk szavatosságot.

A borszéki ásványvizek elárulási fővállalata: (122) 1-12

Lázár és Verzár, Brassón.

Brassó, nyomata és kiadja a „Brassói” nyomdája. — Grünfeld Vilmos.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

A Brassói Első

Takarék- és Öngyelőző Szövetkezet

(Weiss Mihály utca 14. sz.)

I. Elfogad

kisebb takarékbetételek 5 évi felmondással 3%-ra, takarékbetételek folyó számlán bármilyen összegben, alapszabályszerű felmondással 4%-ra,

minden adó és egyéb járulék levonása nélkül

II. Kölcsönt ad

váltóra, értékpapírokra és jelzálogilag biztosított fekvőségekre, a legutányosabb és legelőnyösebb módzatok és feltételek mellett.

Hivatalos órák — ünnepnapok kivételével — naponként 2-5 óráig

Van szerencsénk egyttal a t. közönség becses tudására hozni, hogy az

„Első Magyar Általános Birtosító Társaság”

képviseletét Brassó város és vidékére áruvetik s az ember életére, háziasítását, életfelfutását, továbbá tűz, víz és jégkár elleni biztosítások kifizetésére a n. e. közönség becses figyelmét felhívjuk s ezen általunk képviselt társaságot ajánljuk.

Az igazgatóság.

Mödlingi cipőgyári raktár.

A Mödlingi cipőgyári raktár

új kezelőse: LIEBLICH L.

Brassón, kapu utca 28. szám alatt

tisztelettel tudatja, hogy új áruval gazdagon van felszerelve és berendezve

férfi-, női és gyermek-cipőkben.

A valódi mödlingi gyártmányért kezeskedem.

Egyesrsmind biztosítom t. vendémet, miszerint kifogástalan jó áru, szőlő minőség és elegáns szabás tekintetben, ugyancsak minden versenyre felállható — az egyes cipők talpába bejegyzett gyári árakat illetleg minden követelménynek képes vagyok megfelelni.

Mély tisztelettel

Lieblisch L.

A gyártmány valódiságáért kezeség!

Alattírt kezelőse tisztelettel ajánlja a t. közönség szíves figyelmébe a **Káson-álit**

„FEHÉRKŐR”

„Szent István király” nevű viselő ásványos savanyúvizet, mely — Dr. Lengyel Béla egyet. tanár vegyelmzése szerint — fő alkotórészeinél fogva des szénsavtartalmú és nemcsak mint gyomorerősítő, hanem májbetegnek gyógyítóságra is alkalmas, a mennyiben oly ényeknek, kik ez ásványvizet mint gyógyítást folytonosan használták, a testükön létező májfoltoktól rövid idő alatt teljesen megszabadultak.

A káson-álit „Fehérkő” forrás fő alkotórészei:

Szénsavas natrum szénsavas més és szénsavas Magnesium; kisebb mennyiségben konyhasó és borsavas natrum. Szénsavtartalma igen nagy. Ez okból a „Fehérkő” forrás vizét szénsavban gazdag ásványos fő des savanyúvizek közt tekinteni és mint ilyen a hasonló jellemű ásványos vizet jólszebbje kiűző szernek.

A „Fehérkő” ásványvíz raktára Brassóban a Mark-féle házban van (Ó-Brassó 1. sz. a.), a honnan rendelkezésre egy 50 drb 1 literes üveget tartalmazó láda házhoz is szállítható.

Ára ládánként 2 frt 50 kr.; 1 literes üvegenként 6 kr.

Üvegenként egyelőre Kónomescu fűszerüzletében (de rövid idő alatt több fűszerüzletben is) bormérésben is) kapható, bár rendelkezésük is beadhatók

Tisztelettel

az intézőség.

A különös kötelelességekre vonatkozó

Kiűnő erősítő szer betegeknek és időseknek.
A vadölés és jószág igazgatásul főleg tessék figyelni a *Johann* kék
felhasználó névjárására *írásban*

OVAKKODJANAK MINDEN UTÁNZÁSTOL
 A LEGJOBB
 ALEKKEZETEBB®
 az Egyszerűségnek és a Jóízűségnek
 SZIVARKA PARI
 UGYELJENEK A JEGYRE

MÉRETEL		Nyereség- és értékesítésmátrix az A mérleghöz (1893).										RÉSZLET	
A tétel neve		Ulsó A Vagyon		Önös A Vagyon		A tétel neve		Ulsó A Vagyon		Önös A Vagyon			
		61	62	63	64	65	66	67	68	69	70		
1. Díjazottak a művel.						1. Városi iskolák díjaz.							
a) Általános iskolák	218400 78					a) Általános iskolák	218400 78						
b) Szakiskolák	73100 25					b) Szakiskolák	73100 25						
c) Művelődési	57000 19					c) Művelődési	57000 19						
d) Szakiskolák	37000 12					d) Szakiskolák	37000 12						
2. Tanácsok az iskolák, melyek 1890. évi díjazottak						2. Kisközségek							
a) Általános iskolák	41200 14					a) Általános iskolák	41200 14						
b) Szakiskolák	28000 9					b) Szakiskolák	28000 9						
c) Művelődési	30000 10					c) Művelődési	30000 10						
d) Szakiskolák	30000 10					d) Szakiskolák	30000 10						
3. Tanácsok az iskolák, melyek 1890. évi díjazottak						3. Kisközségek							
a) Általános iskolák	41200 14					a) Általános iskolák	41200 14						
b) Szakiskolák	28000 9					b) Szakiskolák	28000 9						
c) Művelődési	30000 10					c) Művelődési	30000 10						
d) Szakiskolák	30000 10					d) Szakiskolák	30000 10						
4. Tanácsok az iskolák, melyek 1890. évi díjazottak						4. Kisközségek							
a) Általános iskolák	41200 14					a) Általános iskolák	41200 14						
b) Szakiskolák	28000 9					b) Szakiskolák	28000 9						
c) Művelődési	30000 10					c) Művelődési	30000 10						
d) Szakiskolák	30000 10					d) Szakiskolák	30000 10						
5. Tanácsok az iskolák, melyek 1890. évi díjazottak						5. Kisközségek							
a) Általános iskolák	41200 14					a) Általános iskolák	41200 14						
b) Szakiskolák	28000 9					b) Szakiskolák	28000 9						
c) Művelődési	30000 10					c) Művelődési	30000 10						
d) Szakiskolák	30000 10					d) Szakiskolák	30000 10						
6. Tanácsok az iskolák, melyek 1890. évi díjazottak						6. Kisközségek							
a) Általános iskolák	41200 14					a) Általános iskolák	41200 14						
b) Szakiskolák	28000 9					b) Szakiskolák	28000 9						
c) Művelődési	30000 10					c) Művelődési	30000 10						
d) Szakiskolák	30000 10					d) Szakiskolák	30000 10						
7. Tanácsok az iskolák, melyek 1890. évi díjazottak						7. Kisközségek							
a) Általános iskolák	41200 14					a) Általános iskolák	41200 14						
b) Szakiskolák	28000 9					b) Szakiskolák	28000 9						
c) Művelődési	30000 10					c) Művelődési	30000 10						
d) Szakiskolák	30000 10					d) Szakiskolák	30000 10						
8. Tanácsok az iskolák, melyek 1890. évi díjazottak						8. Kisközségek							
a) Általános iskolák	41200 14					a) Általános iskolák	41200 14						
b) Szakiskolák	28000 9					b) Szakiskolák	28000 9						
c) Művelődési	30000 10					c) Művelődési	3						

Nyeresség- és veszteség-számla a II. mérleghez. — Életbiztosítási osztály (1893)

[illegible]

AZ ASSICURAZIONI GENERALI vagyónállása 1893. december 31-én.

[illegible]

1. sz. kör. szab. Asszembarioni Generall közönségi idegratósáca Trüsten: Besso M., Dr. Camillo Bozza, Báró Bruck Otto, Dr. Calabi R., Báró Morpurgo József, Segró V.

Magyarországi vezérigazgatók. Budapesten, Dorottya-utca 10. sz., az intézet saját házában

Bővebb zárszámadási jelentést az alábbi feltételekkel kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb összegű adatnak és élet, tűz-
szállítmány- és árubiztosítások az Assicurazioni Generali, járóbiztosítások a Magyar Jég- és vízbiztosító részv. társaság és baleset elleni
biztosítások az Első o. ált. baleset elleni biztosító-társaság számára a legelőnyösebb feltételek és legelőnyösebb díjak mellett fogadtatnak el.

brassói főigazgató: Kamner és Jekelius.

Zajzoni jod- és vas-fürdő

Brassó vármegyében.

Brassótól egy mértföldnyire.

Posta és távúrá helyben.

Fürdőidény június 15-től szeptember 15-éig.

Hegyekről véltve, a Kárpátok aljában, gyönyörű és minden szélről ment, tényleg erővel bíró völgyben. Jól berendezett, olcsó lakásokkal és ellátással, sétacarnokkal, árnyékos sétányokkal, nagy gyermek-játszóhelyekkel ellátott gyógyhely.

Terzene. Táncmulatságok, élvezetes kirándulások.

Fürdőorvos. Kaszinó. Gyógyszertár.

GYÓGYVIZEK:

Ferdinánd-forrás és Lajos-forrás.

Hideg- és melegfürdők.

Jótékony hatásuknak bizonyultak görvoly, bujából, vérszegénység, sápkór, ivari elgyengülés, szellemi kimerülés, alhali pangás, aranyér, elhízás, májgáti, vesebetegségek, húrtalánok, bél- és hólyagbajok, hystéria, vérszegénység, reumatikus bántalmak, tisztulási zavarak, méhbeteg, magtalan-ság, fehérfolyás stb. esetében.

Különösen ajánlható **skrofulás gyermekeknek**, miért is rendszeren a fürdővándorok fele gyermekből áll.

Bővebb felvilágosítást ad a fürdőkezelőség Zajzonban, melynél lakások előre megrendelhetők.

Minden Könyvtárolásnál által meg-
szerezhető a pályadíjjal kitűntet-
tett, 27-ik kiadásban megjelent mű:

A megzavart

ideg- és nemi rendszerről

Dr. MÖLLER egésségügyi tanácsosól.

Bérmentes megküldés boríték alatt
60 kr-ért levélbélyegekben.

Bendt Eduard,
3 (12-32) Braunschweig

Jó, tiszta gyapjú

nyári férfiruha-szövetek

ismert szolid minőségben, mér-
sékelt árakon. A n. é. közön-
ség figyelmébe ajánlja

Broszek A.

1446-8) pésztyára, Uj-utca 26

Előnyös részletfizetésre

Aradi Butor-Raktár.

Van szerencsén a n. é. közönség becses tudomására hozni,
miserint a helyi piacon **Kapu-utca 49. szám** alatti ház-
ban az általános hírnévnek örvénő

Reinhardt Fülöp

aradi butorgyáros bizományi üzletét **Grünvald Albert** tör-
vényesközleg bevezetett cégem alatt nyílt üzletben folytatom.

Minden **Reinhardt Fülöp** gyártmányra egész Magyar-
országon mint a legbiztosabb és legolcsóbb kiváltót el van is-
merve és üdömet ósan berendezett nagy válsáktárral el van
látva és a legújabb stíli szerinti berendezés, — felkértem n. é. kö-
zönséget, netalán szükségleteim engem meglátogatni.

Mintohgy Reinhardt Fülöp ur gyárának legutóbbi kár-
típusát és díszítőjét a helyi piacon rendelkezésemre bocsátotta,
— azon helyetbe jutottam, hogy a kártyások, spallrozások és dí-
szítések számára való mindenféle megfizetésnek a legújabb stíli
szerint a legbiztosabb árakon eleget tehetek.

Ügyesítőm nagy készletet tartok képekben, olajfestme-
nyekben, tükörökben, valamint szalon- és fűtőszőnyegekben, to-
vább butorszővetekben a legújabb gyártmányokból gyári árakon.
Külföldi tisztelettel

Grünvald Albert.

100 (1-5)

Verseny nélküli árak!

Newyorki Germania

életbiztosító társaság.

Európai osztlály: Berlin, Leipziger-Platz 12. sz.

Magyarországi osztlály: Budapest, VII. Erzsébet-körút 54. sz.

Átlag 1893. december 31-én:

Érvényben lévő kötvények . . . 277 millió M.

Tényleges vagyon 75.413.116 M.

Referencziákat ad
a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.

a NEWYORKI GERMANIA életbiztosító társaság

magyarországi osztlályának

Erdély, Szlavonia, Horvátország és Boszniai vezérképviselőisége:

Brassó, Lensor 25. szám, I. emelet jobbra.

Telephon: 81. szám.

Ügynökök alkalmaztatnak.

117 (11-*)

Hirdetések főlvétele a kiadóhivatalban.

Adler L. Jakab

bank- és váltóüzlete

BRASSÓ, NAGY-SZEBEN,
Virág-sor 1. szám. Póter 1. szám.

ajánlja szolgáltatni mindenem banküzleti szakmába vágó műveletek egy-
ment arany- és ezüstpénzek, kőföldi pénzemek, sorjegyek, bel- és külföldi
értékpapírok, részvények, záloglevelek, kötvények stb. napi árfolyam szerinti
vétel és eladására.

ELŐLEGET

mindennemű sorjegyekre, állampapírokra, ércpénzre határozott időtar-
tamra vagy folyó számlára 85-90%-nyi kölcsönöz legmésékeltbe kamattal
mellett.

Szelvények jutalék nélküli beváltását,

nyeremények és kisváltó értékpapírok legolcsóbb beszámlálását;
valamint utalványok gyors és pontos behajtását és átutaltatást
eszközt, egyúttal

Cheques-eket

(különös megkönnyítésre és előnyre azon sültöknök, kiknek gyermekei kül-
földön tanulnak) minden bel- és külföldi bankpénzre szigorúan a napi
árfolyam szerint kiállít.

Értékdízsdei forgalmat

eszközök minden értékűben legutóbbiabb feltételek mellett.

Tőke elhelyezéseknek

kik tőkéjüket jól jövedelmező értékpapírokban elhelyezni, vagy azokat jöve-
delmezőbb értékekkel szemből becsarolni ohajtják, komoly és megbízható
szaktanácsokat nyújt.

PÉNZBETÉTEKET

egy folyó számlára, valamint jutalkémesen grószámlára legutóbbiabb
feltételek mellett elfogad.

Minden zálogjelenetnek, melyek különösen

tőkeelhelyezéshez

alkalmasak, tetőzse szerinti díszekben kaphatják és mint szolidak és biz-
tosabakat ajánlatnak.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank

4 1/2 % zálogleveleket és

4 1/2 % jutalékkal a

nyugvónál áll, társaságoknál, nyugdíjban és általános társaságoknál és
földművelészetnél.

Ertesztések és felvilágosítások kézzel és a legkimerítőbben díjla-
mulatnak és vidéki megbízások is legteljeskörűen a legutóbbiabb
feltevéseket.

89 (15-*)

Dus választék kapokban, társaságban és olajfeszményekben.

Ugy választék kapokban, társaságban és olajfeszményekben és olajfeszményekben.

Bővebbek huzásainak megfizetése a kiadóhivatalban.